

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. II. Qualis alienatio circa prædicta bona Prælato interdicta sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

mites Episcopis, aliisque Ecclesiarum Prælati positi sint, concors non est DD. Sententia. Aliqui putant, hanc prohibitionem Lege Divina niti, allegantes *cap. 4. de Religios. domib. & c. 51. de R. J. in 6.* ubi dicitur, quod semel DEO dicatum, non est ad usus humanos alterius transferendum. Id quod intelligendum est de rebus autoritate Episcopali, vel Papali ad usum Divinum deputatis, & consecratis, idque regulariter tantum. Casus exceptos unacum uberiori regulæ hujus explanatione dabit P. Reiffenstuel in *Coment. ad d. Reg.* Dicendum ergo est, genuinam hujus prohibitionis causam esse, ipsius Ecclesiæ utilitatem ex *l. 14. C. de SS. Eccles.*

quæ repetitur in *cap. 7. C. 1. Q. 3.* quia valde conveniens est, Ecclesiæ bona conservari, tum, ut ejus honori, & splendori consulatur, tum ut offerentium intentioni satisfiat, tum ut ministris stipendia ministrentur. Gonzalez ad *cap. 5. b. t. n. 10.* fortè altera quoque à verò aliena non est, quam assignat Van-Espen *part. 2. tit. 36. cap. 3. num. 2.* quod scilicet eo tempore, quo, defervescente persecutione tyrannorum, Ecclesia cœpit bona immobilia possidere, nonnulli Episcopi bona illa in utilitatem propriam distraxerint; quapropter expedire visum est, ut ipsis rerum Ecclesiasticarum alienatio inhiberetur, aut saltem certi limites ponerentur.

§. II.

Qualis alienatio circa prædicta bona Prelato interdicta sit?

SUMMARI A.

16. Alienationis nomen hic in sensu latiori accipitur. 17. Bona immobilia Ecclesiæ Prelatus sine solennitatibus Canonice alienare nequit. 18. Limitatur quoad bona immobilia exigui valoris. 19. Quarum taxatio prudentis judicis arbitrio relinquitur. 20. Limitatur quoad bona ab antiquo in feudum dari solita. 21. Item quoad bona Monasteriis bonorum stabilium incapacibus legata. 22. Nec non, quæ urgente necessitate celeriter alienari debent. 23. Bona mobilia pretiosa similiter alienationis prohibitioni obstant. 24. Non etiam immobilia non pretiosa. 25. Quid de pecuniis?

PRenotandum, alienationis vocabulum stricte, & late posse accipi. Stricte acceptum illos duntaxat contractus complectitur, quibus directum rei dominium transfertur, quales sunt venditio, permutatio, donatio, legatum &c. *l. 1. C. de fundo dot.* ubi expressè dicitur, quòd alienatio sit omnis actus, per quem dominium transfertur, & *l. 67. ff. de V. S. alienatum non pro-*

prie dicitur, quod adhuc in dominio venditoris manet. Late acceptum dicit omnem illum actum, quo dominium, sive directum, sive utile, aut aliud quodcunque jus in re, vel ad rem, saltem absolute quæsitum transfertur. Cujusmodi sunt feudum, emphyteusis, hypotheca, locatio ad longum tempus, constitutio usufructus usus, vel servitutis realis. *l. fin. C. de reb. alien. non alienand.*

l. 4.

l. 4. §. 2. l. 8. §. 2. ff. de alienat. jud. mut. caus. (de quibus inferius per distinctas Quaestiones agemus) posterior alienationis acceptio, utpote Ecclesiæ favorabilior, hic locum invenit. per *cap. 5. b. tit. Clem. 1. §. Extravag. Ambitiose eod. cap. 20. C. 12. Q. 2. P. König h. t. num. 2.* His prænotatis

17 Dico I. Bona immobilia Ecclesiæ, (sub quibus etiam res incorporales comprehendendi, supra diximus) Prælati sine iusta causa, & præscriptis solennitatibus alienare non potest. Textus prægnantissimi in *cap. 1. §. 6. b. t. cap. 1. §. 2. eod. in 6. Clem. 1. §. 2. Extravag. Ambitiose eod. inter commun. cap. 1. 7. §. 8. de his, quæ fiunt à Prælat. cap. 19. 34. 50. 51. 52. C. 12. Q. 2. cap. 2. §. Hoc jus porrectum C. 10. Q. 2. Concil. Trid. Sess. 22. de Reform. cap. 11.* Item variæ PP. Constitutiones, quas recenset P. König *h. t. n. 3.* Ratio est, quòd Prælati Ecclesiæ conditionem meliorem quidem facere possit, deteriore autem reddere non debeat. *cap. 2. de Donat.* regulariter autem Ecclesiis melius prospectum censetur, si earum bona immobilia conserventur, & fructus singulis annis obvenientes, Clericis ministrantur, quam si, venditione semel facta, omnia consumantur. *cap. 16. C. 12. Quest. 1.*

18 Limitatur tamen hæc Conclusio I. quoad bona immobilia exigui valoris, & Ecclesiæ minus utilia. Quæ Prælati sine consuetis solennitatibus alienare potest per *cap. 53. C. 12. Q. 2.* Nec obstat *cap. 8. b. t.* ubi possessiones minus utiles pro aliis utilioribus non nisi de fratrum, & sanioris partis consensu Prælati alienandi facultas datur. Resp. dictionem *minus utiles* in priori Cano-

ne absolute, in posteriore vero respectivè accipi, ita, ut, ubi bona exigui valoris Ecclesiæ minus utilia sunt, sine consilio fratrum diltrahi valeant, bona vero, de se quidem magni momenti, comparata tamen cum aliis majoris momenti, & commodi non nisi cum Capituli consensu alienari queant, ut explicat Gloss. ad *d. cap. 8. b. t.* & à S. Congregatione Cardinalium decisum fuisse testatur Quaranta.

Quænam verò bona exigui, aut modici valoris dicenda sint, arbitrio boni viri (saltem in Germania, & remotioribus Provinciis septentrionalibus; cum aliud fortè obtineat de praxi Curriæ Romanæ quoad bona Ecclesiarum in terris Pontificiis existentium) relinquendum esse, qui consideratis Ecclesiæ facultatibus, loci consuetudine, & aliis circumstantiis id aestimet, censet Piascius in *Prax. Episc. part. 2. cap. 5. num. 32. arg. cap. 3. de Donat.* ubi donationem modicam facere Abbati quidem conceditur; quæ verò talis sit, attentis circumstantiis reddituum annuorum ipsius Monasterii, valoris rei donatæ, & consuetudinis loci, prudentis arbitrio remittitur; & hinc alienatio respectu Principis, & Episcopi modica, à Prælato inferiore, tenues redditus habente, facta, immodica, & excessus judicari poterit. Vid. P. Wiestner *tract. de alienat. Canon. part. 1. art. 4. n. 10. §. 11.*

Limitatur II. quoad bona ab antiquo quo in feudum, vel emphyteusim dari solita, ad quæ iterato in feudum, vel emphyteusim constituenda manus Prælati ligatæ non sunt. *cap. 2. de feud. d. Extravag. Ambitiose b. tit. inter commun.* Quænam autem dicantur ab antiquo

L1

in

in feudum, vel emphyteusin dari solita, in §. seq. latius exponetur.

21 Limitatur III. quoad bona *immobilia*, vel *mobilia pretiosa*, quæ legantur Monasteriis, bonorum stabilium, incapacibus, ut sunt Monasteria Ordinis S. Francisci Seraphici. Hujusmodi ergo bona etiam sine solennitatibus Canonice distrahi possunt, tum, quod talem alienationem ipse status Regulæ exposcat *cap. exiit §. ad hæc, quia fratribus ipsis de V. S. in 6.* tum, quod talia bona Monasteriis non sint incorporata. *Clem. exivi d. t. P. Wiestner cit. tract. part. 1. art. 4. num. 16.*

22 Limitatur IV. pro casu maximæ necessitatis, quæ celerem alienationem exposcat, ubi etiam non petita superioris venia alienatio facta subsistit, quia necessitas, maximè urgens, & instantanea facit licitum, quod aliàs non esset licitum. *cap. 4. de Consuet. cap. 4. de R. 7.*

23 Dico II. Bona *mobilia pretiosa*, quæ servando servari possunt, à Prælato liberè, & independentè à consensu Capituli alienari nequeunt, eò quod jura *immobilibus* ea purificent, juxta *d. Extravag. Ambitiose. & l. 22. C. de administr. Tutor.*

24 Dico III. Bona *mobilia non pretiosa*, quæ servando servari nequeunt, Prælatus liberè distrahere potest. *d. Extravag. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 95. num. 38. & ratio est, quòd, cum hæc*

potestas legatur concessa tutoribus, & curatoribus. *cit. l. 22. & l. 24. C. de administr. Tutor.* tanto magis eam indulgere Prælatis convenit, quippe quorum potestas propter perpetuum officium longè amplior est, quam tutorum, & idè illis modicas etiam donationes facere permiffum *cap. 3. de Donat.* non item istis *l. 13. §. fin. ff. de administr. Tutor.*

Quid autem de *nummis* Ecclesiæ dicendum, an illos pro suo arbitrio citra Capituli consensum Prælatus expendere poterit? Respondeo, pro suis, fuorumque necessitatibus posse Prælatum, nummos Ecclesiæ sua unius auctoritate expendere, item iis emere, quidquid ad cultum Divinum necessarium, ac decens videbitur. *cap. 47. C. 12. Q. 2.* ubi Navarrus comprehendit omnes etiam sumptus fabricæ, & Ecclesiæ ornamenta.

Circa pecunias ab Antecessore ad comparationem rei immobilis destinatas aliter dicendum, quòd scilicet eas sine solennitatibus alienare Prælatus non valeat, non quidem eò ex capite, ut putarunt Quaranta in *summa Bullar. V. alienatio rerum Eccles. n. 25.* Piafeci in *Prax. Episc. part. 2. cap. 5. art. 4. num. 19.* quod pecuniæ ejusmodi bonis *immobilibus* accensendæ videantur (id quod supra jam dispunximus) sed quod è re Ecclesiæ sit, ut ejusmodi nummi ad finem destinatum applicentur.

¶¶¶
 ¶)(o)(¶